

LA SEQUERA ÉS ESTRUCTURAL

La sequera s'ha convertit en un problema estructural. L'aigua és un recurs cada cop més escàs a conseqüència de l'escalfament del planeta i, també, per l'acció humana sobre el territori.

Entendre aquest canvi de paradigma és essencial. No per resignar-nos. Ben al contrari, es tracta de fer-hi front, sabent que no resoldrem el dèficit hídric de Catalunya simplement amb una bona temporada de pluges que, de moment, no sembla arribar.

Tan de bo tinguem pluja en els pròxims mesos. Això permetria evitar restriccions per aigua de boca i salvar una part de les collites i de les explotacions ramaderes. També reduir el risc d'incendis que la sequera accentua.

Però encara que ploqui convé no perdre la perspectiva. El problema és de fons i ens interpel·la a tots. Al conjunt de la societat catalana i al govern de la Generalitat.

Confesso que un dels episodis més complexos del meu període de presidència fou l'episodi de sequera de 2007 i 2008. Catalunya ja havia patit altres episodis de sequera, però no amb aquella durada i intensitat.

Per això vam impulsar accions d'urgència i accelerar l'execució d'altres ja previstes o en curs. Era conscient que les mesures excepcionals, com els 80 Hm³ d'aigua arribada en vaixells, servien per al moment, però no eren la solució en el mitjà i llarg termini. És bo recordar-ho avui. Com ho és també recordar que hi havia veus que exigien el transvasament d'aigua des del Roina, opció que a més d'inassolible per raons financeres i ambientals, hauria significat la dependència d'un país tercer, limitant la nostra autonomia estratègica sobre un recurs bàsic com és l'aigua.

L'opció del Govern va ser, doncs, a banda de parar el cop amb els recursos disponibles, preparar el país per a futurs episodis com aquell. Dessalinització, depuració, millores en l'abastament (connexió de xarxes, noves captacions...), potabilització, recuperació de pous, reutilització... En aquest sentit, la feina desenvolupada des del Govern va ser immensa. I sort en tenim.

La dessalinitzadora del Llobregat, posada en marxa el 2009, ha aconseguit ara retardar sis mesos l'entrada en situació d'excepcionalitat. Aquesta instal·lació ha permès incrementar la garantia i la disponibilitat d'aigua a gairebé 5 milions d'habitants de la regió metropolitana. Va ser també en aquella època quan es va ampliar la dessalinitzadora de la Tordera, la recuperació del Rec Comtal, la posada en funcionament de l'estació regeneradora del Prat i també quan es van planificar les noves infraestructures que havien de ser executades per l'ACA: la nova ampliació de l'estació de la Tordera, la construcció d'una nova dessalinitzadora a Cubelles, l'ampliació de l'ETAP del Besòs i la construcció d'una nova ERA al Besòs, entre d'altres, avui encara pendents d'executar.

JOSÉ MONTILLA AGUILERA

D'aquell episodi de sequera en vam treure tres coses positives. La primera, reforçar la cultura d'estalvi d'aigua. La societat catalana va prendre consciència de la seva escassetat i de la necessitat de disposar de recursos fiscals per a finançar les necessàries infraestructures de tot el cicle de l'aigua.

La segona, infraestructures executades i d'altres planificades pel govern fa ara ja quinze anys i que constitueixen, afortunadament, un llegat per a tots. Els mitjans per a combatre el dèficit hídric han de ser congruents amb la gravetat del fenomen. Sorprèn, per això, l'escassa inversió duta a terme durant aquests darrers anys, tot i disposar de projectes al calaix i de recursos financers.

La tercera és que la cooperació i coordinació amb les diferents administracions (catalana, espanyola, europea i també municipal) és imprescindible. I també ho és el consens polític i territorial, més quan l'actual govern no disposa de majoria al Parlament.

L'actual Govern reconeix que la greu situació que travessem comença ja el 2021. Però ni ha executat les obres programades, ni ha fet previsions al respecte. No s'ha dut a terme cap obra nova rellevant per encarar la situació d'emergència que ara patim.

El govern de la Generalitat ha d'assumir les seves responsabilitats i ho ha de fer amb urgència. No es tracta de buscar les culpes en altres administracions, sinó de treballar junts a partir de l'exercici de les obligacions que corresponen al nostre autogovern. Hem perdut massa temps.

José Montilla

27/04/2023